

מנהג הכפרות

מנהג הכפרות, הנערך בערב יום כיפור השכם בבוקר או בעשרת ימי התשובה, נועד לכפר על חטאי האדם. מקור המנהג, שהיה נפוץ כבר במאה ה-6, בא כנראה כתחליף לטקס הכפרה באמצעות השעיר שהיה נהוג בבית המקדש.

לפי המסורת נוהגים לעשות כפרות עם תרנגול זכר לכל אחד מבני הבית ותרנגולת נקבה לכל אחת מבנות הבית. על כל אחד מהם להחזיק את בעל החיים ביד ימין ולומר ברכה, לאחר מכן להעבירו ליד שמאל, לסובב אותו מעל הראש שלוש פעמים ולומר:

זה חליפתי, זה תמורתך, זה כפרתי.
זה התרנגול ילך למיתה ואני אכנס
ואלך לחיים טובים ארוכים ולשלום

התרנגול שנשחט לאחר מכן נוטל כביכול מהאדם את חטאיו ועונותיו והולך למיתה במקומו.

יש אפשרות אחרת... ←

פדיון כפרות

אגודת צער בעלי חיים בישראל - תל אביב, הפועלת למעלה מ-80 שנה למניעת צער וסבל מבעלי החיים, מצטרפת לפוסקים אלה ופונה אליכם בבקשה לתת ממון לצדקה. התרנגולים המשמשים לכפרה מגודלים בצפיפות גדולה, מובלים לעורכי המנהג בתנאים קשים ולעתים קרובות נאלצים להמתין שעות ארוכות ללא אוכל ומים עד לשחיטתם.

אנו סבורים כי ביום כיפור, יום שבו על האדם לעשות חשבון נפש, יש לגלות חמלה ורחמים כלפי בעלי החיים ולא לגרום להם לכאב ולצער, וכי עזרה וסיוע לחלשים ולנזקקים במתן תרומה הם מעשים ראויים יותר ליום זה.

אנו מאחלים לכם צום קל וגמר חתימה טובה

אגודת צער בעלי חיים
בישראל - תל אביב

הרצל 159 תל אביב 03-5136500 www.sPCA.co.il

במהלך השנים נתגלעו מחלוקות הלכתיות בנוגע לשחיטת התרנגולים ופוסקים שונים הביעו התנגדות למעשה זה, ביניהם הרשב"א, רבי יוסף קארו בעל שולחן ערוך, הרמב"ן ואחרים. רבים מהם ביקשו להחליף את תרנגולי הכפרה במתן צדקה לעניים או בשימוש בצמחים (לפי רש"י עורכי המנהג נהגו במקור להשתמש בצמחים ולא בבעלי חיים).

המתנגדים למנהג השחיטה טוענים כי מקור המנהג בעבודה זרה וכי אופיו דומה להקרבת קורבן, מעשה שאסור לבצעו מחוץ לבית המקדש. כמו כן קיים חשש כי החיפזון בשחיטת התרנגולים יגרום לפגם בכשרותם וכי המשתתפים יסמכו על הכפרה באמצעות בעל החיים במקום לעשות תשובה אמיתית. בנוסף לכל אלה משמעות מנהג הכפרות הוא גרימת סבל קשה לעשרות אלפי תרנגולים, עובדה שלא עולה בקנה אחד עם מצוות איסור צער בעלי חיים.

פוסקים, רבנים וחכמים רבים בימים עברו וגם כיום מעודדים את הציבור להמיר את מנהג שחיטת התרנגולים בפדיון כפרות, לסובב מעל ראשם כסף (בדרך כלל חי שקלים) שילך לתרומה לנזקקים ועניים ולומר ג' פעמים:

זה חליפתי, זה תמורתך, זה כפרתי.
זה הכסף ילך לצדקה ואני אכנס
ואלך לחיים טובים ארוכים ולשלום

